НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Через роки: виставки творів роду Холодних

Петро Холодний мол. на виставці 1982 року

НЬЮ-ЙОРК. – Виставка творів „трьох поколінь Холодних", яка була відкрита в Українському Музеї 28 квітня, була не першою в США. Перша була ще у 1982 році. Її влаштовували Організація Мистців Українців Америки (ОМУА), на превеликий жаль, нечинна тепер, та Українська Вільна Академія Наук (УВАН). Виставка була присвячена 80-літтю П. Холодного мол. Нинішню виставку, що її організатором став Український Музей, відкрито при заповненій людьми залі. Шляхетні власники цінних творів радо послужили благородній справі. Треба згадати зі вдячністю Музей-бібліотеку в Стемфорді, С. і М. Трохименків, О. Дутку.

Три славні живописці – це Петро Холодний старший (1876–1930), Петро Холодний мол. (1902–1990) і Андрій Харина (1951), правнук зі сторони матері Іди. Старші Холодні – уродженці України, А. Харина народився у Німеччині. Видано англійською і українською мовами каталог з ілюстраціями та зі статтею про мистців д-ра Дарії Даревич з Канади.

На відкритті виставки першими узяли слово голова Управи УМ Ольга Гнатейко та його директор Марія Шуст. Цікавий виклад про творчість трьох мистців виголосила д-р Д. Даревич.

На жаль, в каталозі сталися прикрі помилки, зокрема з датами мистців. У окремих ілюстраціях бракує чарівної гри світла. Проте досконало вийшов вітраж „Різдво" Холодного мол. в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку та „Божа Мати з Ісусом" А. Харини.

Найбільшим талантом з „трійці" Холодних був П. Холодний старший. Крім малярства, яке він студіював, він був організатором, науковцем, політиком, помітно прислужився до розвитку культурного життя у Галичині.

Автор цих рядків ще з гімназійних літ пам'ятає його знаменитий портрет Д. Вітовського на тлі берізок, снігу і блакиті неба, що був показаний на виставці у Львові. А також його картину за народною піснею і А. Ждахою „Ой у полі жито" на виставці у Станиславові, яку, вже по війні, знищив російсько-більшовицький молох.

Прославили його і церковне малярство, ікони та вітражі в Успенській церкві, іконостас та стінопис Духовної семінарії у Львові. На цій виставці показано його неовізантійську „Богоматір Ніжности".

П. Холодному мол. закидали, що він забагато рибалить, малює „жуків". Ці закиди тепер вже неістотні. Як людина і мистець, він залишився у спогодах людей сердечною людиною.

А. Харина – це безсумнівний талант. Попри споріднення його стилю з „родинним колом", він зближений „мікроскопійністю" пензля до іншого нашого живописця, пам'ятного голови ОМУА, вчителя Любомира Кузьми. „Парасоля" А. Харини ніби живими краплями дощу приваблює до себе і полонить глядача. Автопортрет „Пісня ворони", сповнений зимового настрою, теж дуже переконливий.

Теодор Терен-Юськів
Світлив автор

„Інтернована Мадонна"